

בעל חשבון בנק בשוויץ? כדאי שתשקול "גילוי מרצון"

עדיף למחזיקי חשבונות בנק בשוויץ לפנות לרשות המיסים מבעוד מועד ולהסדיר את נושא גילוי החשבון מבלי לטמון את הראש בחול ולהמתין שיום אחד הרשות תגיע אליהם, שכן יש משמעות רבה לשאלה "מי פנה קודם - הרשות או האזרח?"

צילום פטוולה

קובי ואורי גולדמן

כבשן שנים ועד לאחורנה היו הכניסים בשוויץ כבער הסודיות עלול לכצוא את עצמו ממשרדי חשבתם יישרו בינם לבין הבנקאי ולא ייצאו משערי הבנק. אלא שרשויות המס ואיסור הלבנת הון בעולם ובישראל, ובדאשם ארה"ב ומדינות אירופה, עמלים באינטנסיביות לקבל את פרטי חשבונות הבנק של אזרחיהן כדי לבחון האם הכספים שם מוחזקים כדין ומדווחים לרשויות של אותה מדינה. כמובן שאין כל איסור על אדם להחזיק חשבון בנק בשוויץ, אך בשל האופי של אותם חשבונות, נוטות הרשויות להאמין כי בדיקה החשבונות האמורים יביאו אותן לגלות כספים שמקור מרשט המס של אותן מדינות.

אם לא די בכניסות המשפטיים של הרשויות, שביתתיים וכלמים עיי הבנקים, הרי שלאחרונה פירסמו חלק מהבנקים הגדולים בשוויץ, כגון HSBC ו-UBS, כי עובדים שלהם נגבו פרטי חשבונות שהיו מוחזקים בבנק ובזכרים אותם ל"מדינה בכחירה".

אכנס שנו היבט אחר לאופן שבו מדינה מוכנה לשלם לגנב על מידע שהשיג בניגובה, אך הרי שאין המקום כאן לדון בהיבט זה. במיוחד כאשר המדינות שנסמכות להגיע לאוהם נגבי מידע עושות לצעזען חשבון עלות-הרוכל של השלום לגנב קטן" בגין מידע על "גנבים גדולים". לפיכך ישנן מדינות שקונות את המידע מהגנבים. כך למשל ארה"ב במגעיה, גרמניה כבר קיבלה חלק מהמידע ואף מקורות שונים פירסמו שהמידע הועבר לאיטליה ועוד.

בין חלק מהמדינות יש אכנות והסכמי העברת מידע, כך שלאכורה לא כחור היכן עוצר כחור השלג האם מדינה אחת שקנתה את המידע תעביר אותו לאחרת ובאילו מסגרת.

אלא שקיימים קשיים משפטיים ומבחינתם לא מעטים בהעברת מידע בנקאי בין מדינות, לבטט כאשר המידע אינו ספציפי, אלא מתווה מידע כלי של פרטי חשבונות שהתגדלו בבנק מסוים. גם באכנות הקיימות בין מדינות תתנה כדרך פנהלות חקונה בהתאם למידע העובר לרשותן לפי דיני המסים שלהן. כך למשל המדינה היא לקבלת מידע ספציפי בגין חשבון שבו יש מודיעין שנעברו עבירות מסוימות. כגון עבירות מס או עבירות איסור הלבנת הון, וגם במקרה כזה הדרך של הרשויות להגיע למידע היא קשה. כך שבמדינה משפטית לא תמיר יתאפשר למדינות להעביר בניהן את המידע.

אלא שבעיניו האינטרס של פרצות נוספות של זליגת מידע, שכן לעיתים גנבי המידע עוללים להשחמש במידע, מסיבותיהם שלהם, כנקמה בבנקים הגדולים ומפרסם אותם באינטרנט באתרים כגון ויקיליקס (WikiLeaks) הידוע שליבנה, תחת האיראדיואני של "זכות הציבור לדעת". מידע כזה שולג מתוך הבנק, עלול לכצוא את דרכו בדרכים שונות גם לרשות המיסים ולרשות האיסור הלבנת הון בישראל.

כספוף לייצוא מתאים, ובכל מקרה לגופי, עדיף למחזיקי חשבונות בנק בשוויץ לפנות לרשות

אין חיסיון מחלט כמו שיש לעורכי דין ובכפרה כזה, אם וכל שההלך מתכנן או לא מאשר, הרי שרואה החשבון עלול לכצוא את עצמו ממשרדי החקירות נותן עדות כנגד הלכות שפנה אליו ונתן לו את כל המידע וכך יוצאים כל הצדדים מופסדים. במקרה כזה אף לא עומדת לרואה החשבון זכות השתיקה, שכן הוא נותן עדות כנגד לקוחו ובנוסף יכולה הרשות לערוך אצלו חיפוש ולהגיע לכל המסמכים שהמציא הלכות לרווח לעורך ההלך.

לפיכך מופלג לנישומים לנהל את הלך הגילוי תחת "חונת החיסיון" של עורכי הדין.

לעיתים אין חיוב במס

על-אף המסגרת המפחירה לכאורה של גילוי מרצון, יתכנו מקרים בהם כלל לא יהיה חיוב במס בגין הגילוי, כך למשל, בגין חשבונות שהיו מוחזקים בחו"ל-רק משנת 2003 חל מס על הכנסות מריבית בחו"ל, כאשר הפרשי השער פטורים מכס ואנו אף סוכרים כי גם אם הנישום הרוויח במפעל זה, הרי שלאור שחיקת הדולר, לאחר המרה לשקלים - יתכן שהרווח בישראל יהיה דיווח בהפסד. כך גם אם וככל שממציאים לרשות את האסמכתאות המחאימות, בתנאים מסוימים יוכרו הוצאות שונות שמפחיתות את תשלום המס.

חוק איסור הלבנת הון - תשלום מס אינו "מלכין" את מקור הכסף חוק איסור הלבנת הון קובע גם הוא תמריצים למי שמרזות לרשות ובחקיקים התנאים כאמור בחוק, מדינות יכול ליהנות כפסטר מאחריות פלילית. אך לא כאשר מדובר בעשיית פעולה ברכוש בריעה שהוא "רכוש אסור". אם מקור הכסף הוא "עבירות מקור" עליה חל חוק איסור הלבנת הון, הרי שהוא מהווה "רכוש אסור".

ברישות "עבירות הקור", אשר לכאורה היא "רישום סגרה", לא נכללות "עבירות מס" (נבדן העלמת הכנסות), למעט עבירות ספציפיות של הוצאת חשבונות פיקטיביות ועבירות מסוימות של מס.

בכפרה שדובר ב"רכוש אסור", גם אחרי תשלום מס במסגרת הלך של גילוי מרצון, נשארים הכספים לכאורה תחת הסיווג של רכוש אסור והעובדה ששולם עליהם מס אינה "מלכיתה" את מקורם, והדינו היא לא הפנת את הכסף ל"כשר" מהבית, הרשות לאיסור הלבנת הון. לפיכך יכולה הרשות לנסות ולשים עליהם את דיה.

על-פי לשנו של חוק איסור הלבנת הון, שחוקק בשנת 2000, הרי שלאכורה בחוק איסור הלבנת הון אין החיישנות (!) והכספים נשארים רכוש אסור לצעזען (זאת בניגוד לעבירות המקור שיכולה להתירשן בניתיים).

לאור המפורט לעיל, על השוקל הלך של גילוי מרצון לשנות את דרך עורך דין שכיוו בתחום ובכיר וירד את את כל הבימשיקים בין חוקי המיסים השונים החקיקה הרלוונטית (כגון חוק איסור הלבנת הון) וטוב יעשה אם יקבל את החלטתו על ההלך מקודם ככל האפשר בטרם רשות המיסים תגיע אליו.

יתכנו מקרים בהם כלל לא יהיה חיוב במס בגין הגילוי, כך למשל, בגין חשבונות שהיו מוחזקים בחו"ל-רק משנת 2003 חל מס על הכנסות מריבית בחו"ל

הלך הגילוי מרצון. אה הופר תנאי מתנאי הגילוי מרצון עיי נישום, בטלה ההסכמה לחסיתת הרשות תוכל להשתמש בנתונים שמסר כראיה באישום פלילי כנגדו. עם זאת, כאשר לא אורדה הבקשה עיי הרשות לא חששה רשות המיסים שימוש במידע שבבקשה בהלך פלילי, למעט במקרים שבהם היה לרשות מידע מוקדם על אותו אדם, כגון בשל חקירה שהחלה (דבר שקשה עור יחור להוכחה כאשר חששה רשות המיסים שימוש במידע חקירה ספרה). כמו-כן, אין מניעה להשתמש במידע שהתקבל בהלך אזרחי.

הבעייתיות מתחילה בכפרה בהם פונה הנישום בהלך של גילוי מרצון והרשות אינה מוכנה לאשר את אותו הלך, למשל במקרים בהם הרשות חשעה שיש לה כבר מידע קודם על כזה שנכסר לה, או שמחייקת נגדו חקירה סמיה. גם אם המידע כפורסם במסגרת הלך כשפטי או באמצעי התקשורת, תנאי יחשב ככילו הוא מצוי כדי רשות המיסים ולעניין זה יש פרשנות רחבה.

לרו"ח אין חסיונות מכיוון שההלך הגילוי מרצון הוא כל כך שברירי, יש לעשותו בצורה נכונה, כי יש לאנשים רבים נטיה לחשוב שהגורם הנכון להגשת גילוי מרצון הינו רואה החשבון שלהם, אלא שלרואה החשבון

המייסדים גולדמן וזק